

14 marca 2012

Przed wielkim jubileuszem Opatowa

Trwają przygotowania do obchodów 730-lecia ustanowienia praw miejskich przez Opatów. Gościem honorowym uroczystości będzie prof. Feliks Kiryk, wybitny znawca historii miast polskich okresu średniowiecza.

Przywilej lokacyjny

12 i 13 maja br. planowana jest konferencja naukowa o Opatowie jako centrum administracyjno-politycznym i kulturalnym na przestrzeni wieków. W pierwszy weekend czerwca odbędzie się w nowej odsłonie Jarmark Opatowski. Odżyje Brama Warszawska, która podczas jubileuszu będzie pełnić rolę szczególną.

- Rocznicą wiąże się z wydaniem przywileju lokacyjnego przez Leszka Czarnego dla biskupa lubuskiego Wilhelma w 1282 r. – mówi dr **Radosław Kubicki** z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, główny koordynator sesji pod względem naukowym i organizacyjnym. – Jednak należy podkreślić, że data uzyskania praw miejskich przez Opatów jest do tej pory kwestią sporną i budzi jeszcze wiele pytań.

Forpocza polityki wschodniej

Konferencja jest potrzebna, bo Opatów zasługuje na poszerzenie wiedzy o swojej historii. Nie posiada on do tej pory monografii, co jest wielką stratą nie tylko dla miasta, ale również dla całego regionu świętokrzyskiego, a nawet kraju. Opatów odgrywał bowiem ważną rolę w dziejach I Rzeczypospolitej. – W trudnych warunkach rozbicia dzielnicowego, kiedy Polska w XIII stuleciu, a właściwie książęta małopolscy byli zainteresowani propagowaniem chrześcijaństwa na Rusi rozbitej przez Tatarów, w Opatowie została zorganizowana jakby swego rodzaju forpocza, agenda polityki wschodniej – podkreśla rolę miasta prof. **Feliks Kiryk**.

Opatów po raz pierwszy został wymieniany w 1189 r. Od 1232 r. miejscowość wchodziła w skład uposażenia biskupów lubuskich. Stan taki trwał aż do 1514 r., gdy dobra opatowskie nabył kanclerz Krzysztof Szydłowiecki. Odtąd aż do XIX w. należały one do znamienitych rodów szlacheckich.

Pierwotnie osada ulokowana była wokół dzisiejszego kościoła Wniebowzięcia NMP, który był pierwszą świątynią w Opatowie, pochodzącą prawdopodobnie z XI-XII w. Miejsce to nazywane było Żmigrodem. W tej także części lokowane było miasto w XIII w. W pierwszej połowie XIV w. doszło do przeniesienia centrum miasta na drugą stronę Opatówki, w okolice

kolegiaty opatowskiej, pochodzącej z XII/XIII stulecia.

Uroczysta sesja

Historia Opatowa zostanie przybliżona w referatach i wystąpieniach. Pracownicy Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, prowadzący wykopaliska w rejonie klasztoru OO. Bernardynów, zaprezentują stan dotychczasowych i najnowszych badań archeologicznych. Prof. Jacek Wijaczka dyrektor Instytutu Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu przedstawi referat na temat procesów o czary w okolicach Opatowa w XVI-XVIII w., prof. Wojciech Saletra, wicedyrektor Instytutu Nauk Politycznych UJK w Kielcach – zaprezentuje wykład dotyczący powstania listopadowego na badanym obszarze, mgr Dariusz Kalina, kierownik Oddziału Terenowego Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Kielcach, opowie o najważniejszych zabytkach miasta i gminy Opatów. Referat dra Radosława Kubickiego będzie dotyczył bezpieczeństwa i sądownictwa w Opatowie w XVIII w.

Jarmark w nowej odsłonie

– Głównie uroczystości odbywać się będą podczas Jarmarku Opatowskiego w pierwszy weekend czerwca. Impreza będzie inny charakter niż wcześniej – mówi przewodniczący Rady Miasta **Tomasz Staniek**. -Bardziej nawiąże do historii, dziedzictwa naszego regionu, pokaże Opatów jako miasto kilku kultur. Już czynimy starania, by nawiązać kontakty ze Stowarzyszeniem Ormian, Gminą Żydowską.

Odżyje Brama Warszawska

Podczas jubileuszu ważną rolę będzie pełnić Brama Warszawska. To tu między innymi w wakacyjne miesiące odbywać się będą koncerty, warsztaty rzeźbiarskie, wystawy malarstwa, fotografii, ceramiki. – Oprócz miejsca widokowego chcemy tu stworzyć izbę historyczną związaną z miastem – zapowiada przewodniczący Tomasz Staniek. – To ważne, bo zwiedzanie miasta zaczyna się od tego miejsca. Chcemy zagospodarować wnętrze bramy, gdzie znalazłyby się dwie sale.

Niewątpliwie to byłoby najlepsze miejsce do ekspozycji najważniejszych materiałów związanych z historią miasta: dokumentu pisanego przez Błogosławionego Wincentego Kadłubka, Przywileju Opatowskiego. – Pokażemy, że mamy bogatą historię – mówi Tomasz Staniek. – Chcemy, by Brama Warszawska żyła, a nie pełniła tylko rolę dostojnego zabytku.